

Tynset

Tema | Barn og unge

Informasjon
fra Tynset kommune

De Unges Råd. F.v.: Elise Ruud, Nadia Chelbi Rusten, Bertine Tonder-Nilsskog, Eline Flaa Sørensen og Ingeborg Stai. Johan Eggen Hauge var ikke tilstede da bildet ble tatt. Foto: Ingrafo

Vi har ganske ofte mye på hjertet!

De Unges Råd (DUR) er arena for kommunikasjon og ungdommens talerør inn i kommunestyret og kommunale organer, som jobber med barn og unge, lag og frivillige organisasjoner.

På spørsmål om hvorfor det er viktig å ha et formelt organ som DUR er svaret samstemt fra medlemmene:

– Vi er en viktig stemme for barn og unge i Tynset. Som regel er det voksne som snakker for ungdommen når det gjelder våre interesser og behov, noe som vi faktisk synes det fokuseres for lite på.

– Vi må lage litt ekstra støy for å bli hørt, da vi har ganske ofte noe på hjertet, sier Bertine Tønder-Nilsskog.

– Gjennom DUR opplever vi at vi blir hørt, og at vi har påvirkningskraft. Det er interessant å kunne være med å gjøre en forskjell i lokalsamfunnet vi bor i, sier Elise Ruud, leder i DUR.

– Derfor er det viktig at vår egen aldersgruppe tar kontakt med oss hvis der er saker i lokalsamfunnet de mener angår barn og unge og som de ønsker at det skal settes søkelys på. Alle monner drar, sier Nadia Chelbi Rusten.

Ungdomsrepresentantene opplever imidlertid at det er vanskelig å engasjere sin egen aldersgruppe. Hvordan de skal nå ut og skape engasjement hos sin egen aldersgruppe er noe DUR har søkelyset på gjennom hele året.

– Vi mener også å se en stor forskjell på ungdommens engasjement før og etter pandemien, poengterer Elise som sammen med de andre i DUR stiller seg spørsmål om dagens unge tar ting litt for gitt?

Fritidsklubb

DUR sin hovedsak det siste året har vært å jobbe for å få til en åpen, møteplass med ulike aktiviteter en, fritidsklubb. Målet er at dette skal være et lavterskeltilbud utenom de organiserte fritidsaktivitetene.

– Det er viktig å få poengtert at vi generelt synes vi som ungdom har det veldig bra på Tynset, smetter Nadia inn, men det er alltid et forbedringspotensial. Vi etterspør en innendørs plass å møtes, henge sammen og skape samhold og trivesle for alle, understreker hun.

Det er gjennom det siste året jobbet med flere alternativer til lokaliteter for en ungdomsklubb. Nå blir det endelig en løsning i et samarbeid mellom ungdomsklubb og e-sport i Holmenbygget. Det tas sikte på oppstart fra høsten.

Det kommer til å ta helt av!

Bertine vet at mange gleder seg til skateparken nå endelig blir realisert (se egen sak). Dette blir et utendørs aktivitetsområde ikke bare for skatere, men blir en sosial møteplass for mange andre også siden den blir så sentrumsnært, mener Bertine. Det kommer til å ta helt av!

Ungdom tenker regionalt og på tvers av kommunegrenser, og dette er også en plass hvor vi tenker at ungdommer fra bygdene rundt vil komme å "henge". Ingeborg Stai og Eline Flaa Sørensen fra Kvikne er klar på at begrensede tog- og busstilbud på ettermiddag/kveld legger en begrensning på slike muligheter.

– Vi som bor i grender og andre bygder er avhengig av en god infrastruktur for å komme sammen uten omskoletid. Når vi kommer opp på vgs-nivå blir dette noe lettere. Mange ungdommer kommer sammen på tvers av kommunegrenser gjennom idrettsmiljøer, men da er vi tilbake til den organiserte aktiviteten med foreldre som stiller opp som sjåfører.

Gjennom vinteren har DUR jobbet tett sammen med Kristin Utby Telneset i inkluderingsarbeidet "Sammen om rett aktivitet for alle". Nylig ble det arrangert møte i ALLEMED-dugnad i Tynset kommune. Her møttes deltagere fra offentlige etater, lag og foreninger som alle jobber med barn og unge i Tynset og regionen. DUR deltok her med gode innlegg og råd om hva de mener er viktig for å skape samhold og hindre utenforskap.

Her fokuserte DUR på foreldrenes rolle som både gode rollemodeller når det gjelder å skape inkluderende, sosiale miljøer i idretten for de lavere alderstrinnene framfor tidlig søkelys på konkurranse og resultater. Deres råd til alle som jobber med barn og unge var å skape trygge

rom for barn og ungdom til å snakke høyt om press av ulik art innen idretten. Det være seg resultater, uniformering, eller økonomi som kan skape utenforskap.

– Bruk noe av tida dere henter barna på trening til å snakke med andre foreldre, skap relasjon! Vi trenger også at foreldre stiller opp på dugnader framfor at aktiviteter skal dekkes gjennom egenandeler. Det fører til at mange kan falle fra da foreldre ikke har økonomi til å betale for at flere barn i familien skal kunne delta i en aktivitet. For mange kan dette være vanskelig og ekskluderende, poengteres det fra De unges råd.

– Her kan man kanskje lære noe av slik de mindre bygdene legger opp treningene med rom for å prate sammen, både for voksne og barn, over et felles kveldsmåltid etter treningsøkta, som representantene fra Kvikne skole uttrykker det.

Ungdommens hjertesukk

De engasjerte medlemmene i DUR kommer med et hjertesukk til slutt:

– Det er fortsatt nesten er tabu blant ungdom å snakke om at man kanskje ikke fikser ting og har det vanskelig. Ungdommen er konform, redde for å skille seg ut, på skolen lærer vi å være A4, passe inn i systemet. Og mange voksne er dessverre også ofte dårlige lyttere. Prøv å forstå at verden ser veldig annerledes ut enn den gjorde da dere foreldre vokst opp, og at den endrer seg i et rasende tempo.

– Vi blir eksponert for utallige kanaler hver dag som vi føler vi må ta stilling til, ikke minst fra sosiale medier. Kildekritikk er viktig, men vi vil også oppfordre voksne til å gå foran og være gode eksempler.

– Det er litt trist at for mange voksne i dag er det å være vellykket ensbetydende med penger, materielle goder og det å være BEST er ensbetydende med å være vellykket.

Rådene fra DUR, som ble presentert i det nylige avholdte møtet i ALLEMED-dugnad, vil gå videre til kommunens ledelse og alle som jobber med barn og unge i kommunen.

FAKTA

DUR er sammensatt av to representanter fra Nord-Østerdal videregående skole, to fra Tynset ungdomskole og to fra Kvikne skole. Medlemmene velges for 2 år ad gangen:

- Elise Ruud, leder, representant NØVGS
- Nadia Chelbi Rusten, representant NØVGS
- Johan Eggen Hauge, representerer Tynset ungdomsskole
- Bertine Tønder-Nilsskog, representerer Tynset ungdomsskole
- Eline Flaa Sørensen, representerer Kvikne skole
- Ingeborg Stai, representerer Kvikne Skole

DUR kan også være et springbrett for videre politisk engasjement. Thea Moldstad gikk ut av DUR i fjor og sitter nå i Ungdommens fylkesting.

Lurer du på hva en ALLEMED-dugnad er?

I en ALLEMED-dugnad samles kommunen og frivilligheten for å få en felles bevissthet og utvikle idéer og dele erfaringer rundt hvordan man kan sikre at alle barn og unge får mulighet til å delta i fritidsaktivitet, uavhengig av familiens økonomi.

Du kan lese mer her : www.allemed.no

Magasinet Tynset

Nr. 2/2023, 17. årgang

Ansvarlig utgiver
Tynset kommune
2500 Tynset

Ansvarlig redaktør

Erling Strålberg (kommunedirektør)

Kontakt

Telefon: 62 48 50 00
Epost: postmottak@tynset.kommune.no
Internett: www.tynset.kommune.no

Annonsering i informasjonsmagasinet

Ta kontakt for informasjon om annonsering og bistand med utforming:

INGRAFO AS
Rørrosveien 2280
2540 Tolga

Telefon: 900 15 929
952 07 555
Epost: post@ingrafo.no

Grafisk utforming

INGRAFO © 2023
www.ingrafo.no

Foto 1. omslagsside

Lek i Tronstua barnehage, Tynset
© Ingrafo

Opplag

3.800

Trykk

Flisa Trykkeri AS

“Laget” rundt barnet

Bred satsing på barn og unge i Tynset

Tynset kommune er kjent for gode skoler, en sterk frivillighet og solide oppvekstmiljø. Mye er bra, men også på Tynset har vi utfordringer. En bred satsing på barn og unge er nøkkelen for å forsterke denne kvaliteten.

Senest i 2022 ble skolene i kommunen rangert som best i landet i Kommunebarometeret. Denne posisjonen er sammen med gode barnehager (med kapasitet), et fungerende boligmarked og et mangfold av arbeidsplasser viktig i rekruttering av unge hjem- og tilflyttere.

Når situasjonen er god er det raskt å bli tilfreds og lite fremoverlent. Det kreves en kontinuerlig satsing på tjenestene for barn og unge om posisjonen skal bevares. Det er nødt til å arbeides godt på systemnivå, i samarbeidet med frivillighet eller andre offentlige tjenester, og det må være god praksis for støtte til de enkeltindivider som trenger mer fra kommunen enn det de ordinære tilbudene gir.

Plan for det forebyggende arbeidet

For det enkelte barn eller familie er det viktig at tjenestene er helhetlig og koordinerte. Det skal være kommunen som avklarer roller og ansvar mellom fag og kompetanse, og ikke den enkelte som må navigere gjennom et sammensatt byråkrati. Nylig har kommunen vedtatt en plan for det forebyggende arbeidet der systemene for den tverrfaglige samhandlingen styrkes.

Forebygging er ikke noe nytt. Men nye lovkrav (ny barnevernslov, nye samhandlingsbestemmelser i helse- og velferdslovgivningen, osv.) kombinert med økonomiske insentiver har gitt økt kraft og fokus på dette nå. Det å bygge laget rundt barnet, sikre tidlig oppdagelse og tidlig innsats, se hele familien under ett osv. er nøklene for å forhindre varig uhelse, utenforskap eller økte utfordringer. Målet er at færre skal ha behov for omfattende støtte og tiltak gjennom at utfordringer oppdages og løses tidligere. Dette høres enkelt ut, men er i praksis en sammensatt og komplisert oppgave som krever nye måter å arbeide på.

Møteplasser for barn og unge

Det uorganiserte fritidstilbudet er viktig. For mange handler dette om et sted å henge og møte andre ungdom i trygge omgivelser. Tilbud som Tron E-sport, Tynset Makerspace og andre har bidratt med verdifulle tilskudd, som treffer nye målgrupper. Snart bygges ny skatepark, og prosjektet med utvikling av førsteetasje på kulturhuset restartes. I sum er disse tiltakene med på å skape uformelle arenaer for barn og ungdom på Tynset.

Det er sterk etterspørsel etter en ungdomsklubb på Tynset. Ungdomsklubb vil ikke bare kunne være et sted å henge, men også en arena for å bygge fellesskap mellom ungdom i trygge rammer. For kommunen vil en slik møteplass kunne være et sted ulike fag kan komme i kontakt med ungdommen og forhåpentligvis være en styrke for ungdomsmiljøet som helhet. Det gjenstår en lang rekke praktiske og økonomiske spørsmål som må avklares før en ungdomsklubb er på plass, men det arbeides nå aktivt med å se på hvilke løsninger som finnes.

Samhandling med frivilligheten

Tynset er heldig som har sterke frivillige lag og foreninger som er nøkkelen i mye av fritidstilbudet for barn og unge. Tynset kommune har i stor grad valgt å satse på å støtte oppunder denne aktiviteten fremfor å utvikle egne tilbud. Dette har blant annet resultert i et betydelig finansielt samarbeid med TIF om vedlikehold og utvikling av anlegg, samt økte avsetninger til og tildelinger fra kultur- og idrettsfond.

Livslange vennskap starter ofte gjennom lek i barnehagen. Her fra Tronstua barnehage. Foto: Ingrafo

Sammen om rett aktivitet for alle er et prosjekt som både kommunen og TIF har vært tungt involvert i. I prosjektet foregår det en rekke lavterskelaktiviteter som har blitt populære. Prosjektet har også brukt mye ressurser på å hjelpe enkeltbarn og enkeltfamilier inn i nye aktiviteter og idretter. Spesielt har dette vært rettet mot dem som er nye på Tynset og ikke kjenner alle de uskrevne kodene.

Tynset kommune prioriterer hvert år betydelig ressurser til aktivitetsskorting som bidrar til å redusere de økonomiske barrierene for å delta på ulike aktiviteter. Dette er viktig for å sikre at alle har mulighet til å bli deltagende i fritidsaktiviteter, og dermed skape mer solide fellesskap og redusere forskjeller i samfunnet.

Sommeraktiviteter

Sommeren er lang for mange. I sommeren 2023 er det i tillegg en ekstra ferieuke for elever i skolen. Kommunen ønsker å bidra til at flere får deltatt på ulike sommeraktiviteter, og har bidratt med økonomi og koordinering for å kunne sammensette et bredt tilbud av aktiviteter. I samarbeid med ulike lag og foreninger er det laget en oversikt over gratis tilbud som finnes og disse er delt i ulike kanaler.

Tynset kommune har videreført prosjektet med sommerjobb for ungdom som ønsker å gi ungdom sin første kontakt med yrkeslivet. Ungdom som ikke tidligere har hatt en jobb prioriteres. Dette gir både et viktig første punkt på en CV, er en kilde til god aktivitet i løpet av en lang sommer, samtidig som det fyller på lommeboken til ungdommen som deltar i programmet.

Rus

Også i Tynset kommune er det episoder med rus i ungdomsmiljøer som gir grunnlag for bekymring. Samarbeidet mellom ulike kommunale tjenester, skolene og noen ganger politiet blir da viktig. Det er likevel foreldrene og foreldregruppen som er nøkkelen for at ungdom skal ha gode holdninger til rus.

Kommunen har fått prosjektmidler til å styrke arbeidet med rus blant unge, og prosjektet startes i løpet av 2023.

Bra nok

Prosjektet "Bra nok!" har i 2023 gjennomført flere arrangementer der ønsket har vært å inspirere til samtaler om hvordan vi har det, og hvordan vi som enkeltmennesker og familier takler livets små og mellomstore utfordringer. Økt skole- og sykefravær, press på kommunale og statlige tjenester og en voksende utfordring med psykisk uhelse er noe av bakgrunnen.

De som sliter skal få hjelp. Spørsmålet i Bra nok! er hvordan kan vi unngå at små problemer vokser til større utfordringer. Kanskje ligger noe av svaret i å ikke alltid jage det perfekte, at vi er flinkere til å snakke åpent og nysgjerrig med hverandre om hvordan vi har det, og ikke minst at vi aksepterer at alle sliter med noe en gang i blant uten at dette behøver å defineres som (psykisk) uhelse.

Klimatilpasninger i kommunal hverdag i Tynset.

Tekst: Hilde Aanes, ingeniør plan

Det har vært snakket mye om klima, og klimaendringer. "Nok om det", sier noen. "Jeg kan ikke gjøre noe fra eller til" ... og fortsetter som før. "Vi i kommunen" trenger ikke ta stilling til dette, vi har vår stillingsinstruks, våre lover og regler som skal følges, og vi ser at vi tilpasser oss et klima i endring.

Ett eksempel: "Tante Marta" på Kvikne begynner å bli skrøpelig, ho eldes med stil, men må ha hjelp av hjemmetjenesten en gang eller to i døgnet. I dag, i midten av juni, når sola skinner og veiene er bare og tørre: Ingen problemer! Verre var det for en måneds tid siden, i midten av mai, da sommeren meldte sin ankomst brått og uventet etter en lang og seig vinter. Plutselig var det 20 graders varme nede i bygda og godt og varmt langt oppi liene også. Snøen smeltet om kapp med isen på 17. mai. Og plutselig var vi der igjen. Flom i Glomma! Det går som oftest bra. Elvesletta på Tjønnonrådet mellomlager enorme vannmengder til glede for både stökkender, hettemåker og mer eksotiske arter for en ukas tid.

Den lille bekken, som krysset veien til tante Marta, gjorde derimot rent bord. Vannet flommet i dagesvis fra både snøsmelting og regn, og veien ble aldeles utvasket rundt de gamle, små stikkrennene fra tidligere tider. Bekken utløste også et flomskred da den først gravde seg gjennom veien. Da sto de der da, hjemmetjenesten, uten mulighet for å komme over bekken med dosetten!

Dette kunne vært tilfellet og kritisk for tante Marta, som verken fikk medisiner eller tilsyn på flere dager før noen fikk ordna en provisorisk løsning. Det er da Tynset kommune må være oppdatert på Klimaprofilen for Hedmark. Klimaprofilen gir et kortfattet sammendrag av klimaet, forventede klimaendringer og klimautfordringer.

Årsnedbøren forventes å øke både sommer og vinter - mest om vinteren - med hele 30 %. I form av regn eller snø. Dette gjør at vi må tenke nytt for dimensjonering av stikkrenner og avløpsanlegg, overvannshåndtering, sikring av drikkevann, sikring av strømforsyning mm.

Samtidig kan vi fortsette å gjøre vårt for å redusere utslippene som bidrar til disse endringene. Langsiktig gjennom god arealplanlegging. Eller det enkleste er vi i gang med nå: Årets Sykle til jobben aksjon. Denne er som vanlig åpen for alle voksne innbyggere og ansatte i Tynset kommune og er kommunens stimulans til å få den som har mulighet til å velge å gå eller sykle til jobben. Helt utslippsfritt! Alternativt kan du gå eller sykle til nærmeste buss eller togstasjon og kjøre kollektivt videre. Det går faktisk flere busser og tog enn du sikkert tror. Gå inn på entur.no og sjekk ditt lokale tilbud. Er det håpløst, så får du ta trimmen på kveldstid og register din aktivitet i Sykle til jobben her. Da er du med i trekningen av fine premier, som trekkes ukentlig som en stimulans til deltakelse!

I dag skal jeg være med ordfører Merete og dele ut to Miljøfyrtårn-diplomer til nye bedrifter. Vi nærmer oss nå 20 godkjente bedrifter i kommunen! Tynset kommune har vedtatt å finansiere den første godkjenningen og sertifiseringen som Miljøfyrtårn for bedrifter i kommunen. Dette for å stimulere flere til å få et bedre system og til å redusere sitt forbruk gjennom innkjøp, energi og transport. Bedre rutiner for avfallssortering bidrar også til reduserte utslipp for Tynset som kommune. Vil du bli vår neste bedrift? Ta kontakt med artikkelforfatter!

Leken er det viktigste i barnehagen

Lek i Tronstua barnehage. Foto: Ingrafo

– Vi må møte barna på den arenaen som fungerer best for dem, nemlig leken, og da må vi i barnehagen tørre å si at leken er det viktigste for barna.

Det sier pedagogisk leder, Rita Brandsnes, i Tronstua barnehage. Gjennom leken knytter barn relasjoner, lærer språk og kommunikasjon, forhandling og konfliktløsning.

– Lek er barns måte å være i verden på. Leken bidrar til å gi barna gode relasjoner og vennskap. Samtidig utvikler de blant annet empati og omsorg, en positiv selvfølelse og de blir bedre rustet til å møte motgang. Det kan også være med på å motvirke mobbing, sier Kristen Bay, han også pedagogisk leder ved Tronstua barnehage.

I det siste året har livsmestring hos barn og unge vært et overordnet tema for arbeidet i barnehager og skoler i Tynset kommune. Hvordan arbeider man i praksis med dette tema allerede i barnehagen?

Overgangen mellom barnehage og skole

– Det siste barnehageåret har overgangen mellom barnehage og skole ekstra fokus, og det er viktig å ruste barna til å håndtere denne overgangen, forteller Rita. Samtidig fastholder hun hvor viktig det er å la barna være her og nå gjennom leken.

– Vår oppgave er å skape trygge unger med god selvfølelse og som kan forholde seg til andre på en god måte. Derfor er vi opptatt av å opprettholde leken som en viktig hovedingrediens i hverdagen, i trygge, gode stabile barnegrupper som får lov å utfolde seg kreativt, være utforskende og søkende sammen. Dette er også med på å legge et viktig og godt grunnlag for videre lese- og skriveopplæring når barna begynner på skolen.

– Barn vokser i dag opp i en veldig voksenstyrt og enormt organisert verden, understreker Kristen.

– Fra de står opp til de legger seg må de forholde seg til klokka. I barnehagen er vi kanskje generelt for lite flinke til å gi barna nok tid til å utforske, og la de i sin utforskertrang få rom til å prøve og feile gjennom

lek. Vi er nok ofte også for raske til å si nei til det vi synes er en ganske dårlig idé.

– Det er selvfølgelig nødvendig å si nei mange ganger, men da må vi også forklare hvorfor vi synes det er en dårlig idé. Slik kan vi bidra til at de får mer i verktøykassa for å håndtere lignende situasjoner, sier Kristen Bay.

Positive resultater

I Tronstua har de begynt med barnesamtaler. Samtalen, som gjøres med et og et barn, gjennomføres i en hyggelig setting hvor barna får en større mulighet til å snakke om sin egen hverdag og trivsel i barnehagen. Dette kan på sikt gjøre at barna åpner seg og forteller mer. Vi har fortsatt en vei å gå med tanke på å vite hvordan alle barna har det i barnehagen, mener Rita.

Samtalene er ikke minst viktig for barna i overgang mellom barnehage og skole, og de kan bidra til å forbygge og avdekke eventuell mobbing på et tidlig tidspunkt.

Brandsnes og Bay er skjønt enige om at måten barnehagen har jobbet med lek på det siste året har bidratt til positive resultater.

– Vi ser stor forskjell på barna som konfliktløsere seg imellom. De prøver i større grad å løse konflikter selv før de henter hjelp om det ikke går. De er generelt blitt mye mer kreative i leken og gode til å inkludere andre i lek.

– Vi voksne er blitt mer bevisste på at vi skal være tilgjengelige, men ikke infiltrere enhver situasjon for tidlig. Barna skal få anledning til å løse og håndtere situasjonene selv først.

Når foreldre spør; hva har dere gjort i dag?

– Da må vi tørre å si og stå støtt i det at vi har gjort det som er det viktigste og mest verdifulle for barna; vi har **LEKT!**

Kommunedirektøren har ordet

Hva kommuniserer en kommune?

Magasinet du holder i hendene er ett av mange tiltak fra kommunene for å nå ut med informasjon. Kommunen skal på mange nivå kommunisere med innbyggere, ansatte, turister, hytteiere og andre.

Arkivfoto : Ingrid Eide / Ingrafo

Det er en selvfølge at kommunen skal ha informative og lett tilgjengelige nettsider der informasjon er oppdatert og relevant. Ikke bare skal nettsider være lette å navigere i, men det skal gi gode treff direkte fra søkemotor og kan ikke inneholde utdatert informasjon.

Det er lenge siden nettsidene var et sted publikum oppsøkte for å finne nyheter. Nettsider fungerer i større grad som et oppslagsverk for informasjon som er offentlig. Det er også gjennom nettsidene kommunen skal levere på gode post- og innsynsløsninger som sikrer den lovpålagte offentligheten og mer til og dermed bidrar til medias innsyn og verdifulle fokus på den kommunale driften.

Det er gjennom deling av saker på sosiale medier, spesielt på Facebook, at kommunen når ut med sin informasjon til mange. Gjennom pandemien ble dette et viktig verktøy for direkte og rask informasjon til innbyggerne. Videre er samarbeid med lokalmedia en nøkkel for kommunens løpende informasjonsarbeid. Vi er heldige som har lokal presse, som er opptatt av kommunen og som skriver både gladsakene og stiller de vanskelige spørsmålene.

Men kommunen skal ikke bare drive et enveis informasjonsarbeid. Det er viktig at kommunen er i dialog med ulike grupper. Definisjonen av "kommune 3.0" handler om samskaping og kontakt på nye måter enn den klassiske delingen i tjensteyter og tjenestemottaker.

De folkevalgte organene i seg selv er en måte å sikre at innbyggernes stemme er hørt. De kommunale rådene ivaretar ulike gruppers interesser og er en viktig part i det demokratiske systemet. Tradisjonelle former for medvirkning, som offentlig ettersyn, skriftlige høringsvar, spørreundersøkelser og så videre vil fortsatt være viktige (og i mange tilfeller lovpålagte), men kommunen også må tenke annerledes får å sikre den reelle medvirkning.

Folkemøter, debattkvelder og livestreamede eventer er eksempler på tiltak, som er gjort for å sikre en bredere form for medvirkning. Muligheten for å sette seg ned og snakke sammen skaper et annet grunnlag for informasjonsutveksling og dialog, men det stiller økte krav til kommunens evne til å sortere innspill og bruke kunnskapen inn i de formelle prosessene.

Kommunen må også gjøre aktive valg på hvordan vi skal nyttiggjøre oss nye plattformer for dialog eller informasjonsarbeid. Det finnes gode

eksempler på hvordan offentlige organisasjoner har lyktes med aktiv bruk av eksempelvis Instagram, Tiktok og Snapchat, men det finnes også haugevis av eksempler på mislykkede forsøk. Det kreves både kompetanse og en gjennomtenkt strategi for å lykkes, og det må prioriteres ressurser til å følge det opp.

For de aller fleste er det digitale løsninger som foretrekkes når det søkes informasjon eller ønskes kontakt med kommunen. Antallet telefoner og besøk på kommunens servicetorg viser likevel tydelig at det fortsatt er viktig med den fysiske og menneskelige kontakten, og som kommune har vi et spesielt ansvar for å være tilgjengelig for alle.

I krise blir kommunens evne til å kommunisere raskt med innbyggerne testet. Varsling per SMS, hurtig publisering på nettsider og i sosiale medier er avgjørende for å nå raskt ut. Informasjonen fra kommunen skal være korrekt og tillitsvekkende, samtidig som vi må være effektive og relevante.

Tynset kommune har en kommunikasjonsstrategi fra 2017, som blant annet setter som mål at informasjon om Tynset kommune skal være lett tilgjengelig, brukervennlig og relevant. For å klare dette må vi stadig vurdere hvor og hvordan vi skal kommunisere ut og hvordan vi skal ta i mot det som kommer inn. Høsten 2023 vil det igangsettes et arbeid med å se på informasjons- og kommunikasjonsarbeidet til kommunen. Vi tar gjerne imot innspill allerede nå.

*Sommerhilsen fra
ass. kommunedirektør Amund Aarvelta*

Tynset byfest

1. juli blir det igjen liv og røre på Tynset Torg. Vi krysser fingrene for at været blir like bra som bildet fra i fjor viser! Arkivfoto: Tynset kommune

1. juli fylles Tynset Torv med liv og røre, god mat og drikke og fantastisk musikk. Med hele fem innslag fra scenen kan ikke dette bli noe annet enn en utrolig flott sommerkveld!

Årets hovedartist er CC Cowboys! CC Cowboys har siden starten vært en oppvisning i utholdenhet, kontinuitet, arbeidsvilje og spilleglede. Mottoet til bandet har vært: Bli ved din lest, enten du er skomaker eller spiller i band. Vær tålmodig, vær arbeidsom. Vær trofast mot deg selv og ditt publikum.

Det prisvinnende bandet har skapt norsk musikkhistorie gang på gang siden 1990, med en meritt- og hitliste – for ikke å snakke om billettsalg – som vitner om at de jevnlig har truffet så til de grader blink.

Men Magnus Grønneberg og kompani vil heller spille enn å sette seg godt til rette på en pidestall. Med folkekjære låter som *Harry*, *Tigergutt*, *Når du sover*, *Kom igjen* og *Kanskje du behøver noen*, samt nye låter som *Lykken er noe å se frem til* og *Gamlebyen* kan du oppleve CC Cowboys live i sommer og i høst 2023 i utvalgte byer.

Med Tynset-brødrene Filip og Aleksander Eidsvåg inntar Ogras scenen etter CC Cowboys. Ogras er et band med opprinnelse fra Rauma som spiller bl.a. rock og folkrock. De spilte på Livestock sommeren 2022 til full jubel og dansefest blant publikum.

Musikalsk tas du med over balkanske vidder, innom støvete sirkustelt og irske puber, drevet fram av en engasjerende frontmann og en dynamisk besetning av gitar, bass, trommer og tangenter, trompet, mandolin, fele og banjo. Ogras framfører sin egen, melodiske og oftest feststemte musikk, med røtter i rock og punk, og et eget tekstunivers inspirert av virkelige livshistorier; triste og lykkelige skjebner i et omreisende sirkus.

De som så langt har opplevd Ogras live, kan vitne om en enestående, god og smittende stemning, på og foran scena, et "hatteføk" med allsang, dans og en lykkerus som fortsatt sitter i kroppen neste morgen. Tynset kulturskole stiller opp og sparker i gang festen kl. 18.00.

Vi får også oppleve de lokale bandene Memory Lane og White Spire. Memory Lane er et rockeband fra Tynset bestående av erfarne musikere med lang fartstid i en rekke band og musikalske prosjekter. Bandet ble dannet for å spille musikk og ha det gøy sammen, samtidig som det skal være kvalitet over det hele.

Repertoaret består av kjente coverlåter, både gamle klassikere og nyere låter. Det legges vekt på variasjon, så her finner man låter med masse trøkk og driv i, samt noe mer rolig. Memory Lane er et energisk rockeband. Ikke bare skal det låte bra, det skal også se tøft ut også.

White Spire er et hardtslående rockeband som spiller låter fra de siste 5 tiår. Med en energisk kvinnelig vokalist i front med et helstøpt band i ryggen serverer de et forrykende liveshow, som gjør at hockeyseisen reiser seg og spandex'n ryker. Bandet tar publikum med tilbake til rockens storhetstid med lukta av skinn, whisky og øl.

I løpet av kvelden får du høre låter fra bl.a. Led Zeppelin, Deep Purple, Gun's'Roses, Iron Maiden og Volbeat m.fl.

Program

- Området åpner kl. 17.00
- Tynset kulturskole underholder kl. 18.00
- Memory Lane kl. 18.30 - 19.40
- CC Cowboys kl. 20.00 - 21.30
- Ogras kl. 21.45 - 23.15
- White Spire kl. 23.30 - 01.00

Kartlegging og fjerning av lupiner og kjempespringfrø i Orklavassdraget

I sommer foregår det kartlegging og bekjempelse av fremmede og invaderende planter i hele Orklavassdraget fra Oppdal og Kvikne i sør til Orklanger i nord.

De to plantene vi først og fremst har fokus på er lupin og kjempespringfrø. Vi ønsker oss et bredt engasjement for å bremse på utbredelsen av disse artene, og aller helst vil vi få dem bort. Lupinplantene binder elvegrusen og fortrenger mange andre arter som naturlig lever langs bekker og elvebredder.

Ønsker du å ta vare på fisk og natur i og langs Orkla, så kan du bidra. Hjelp oss å stoppe frøspredningen ved å knekke av blomsteraksene på lupinplantene. Bruk de gjerne som avskårne blomster til dekorasjon eller legg dem igjen på bakken. Drar du opp en plante av kjempespringfrø før den skyter ut sine tusen frø, så er det supert. Alle monner drar!

De som står bak dette initiativet, er Statsforvalteren og kommunene Orkland, Rennebu, Oppdal og Tynset. Dette er et flerårig samarbeidsprosjekt der Orklavassdraget er et av fem prioriterte vassdrag i Trøndelag for bekjempelse av fremmede planter. Kistefos Skogtjenester AS er hyret inn for å kartlegge forekomstene i Orklavassdraget. Det å finne de øverste frøkildene i sidebekkene blir svært viktig. Noe bekjempelse vil vi komme i gang med allerede i år, men vi håper å få med enda flere på laget de neste årene.

Tynset kommune oppfordrer alle til å unngå spredning av fremmede arter, spesielt lupiner og kjempespringfrø i naturen. Plantedeler og annet hageavfall bør leveres på den lokale miljøstasjonen.

*Kjempespringfrø (*Impatiens glandulifera*) er en ettårig art i springrofamilien. Den er innført til Norge som prydblomst og har spredt seg nord til Troms.*

Foto: Natubico (CC BY-SA 3.0)

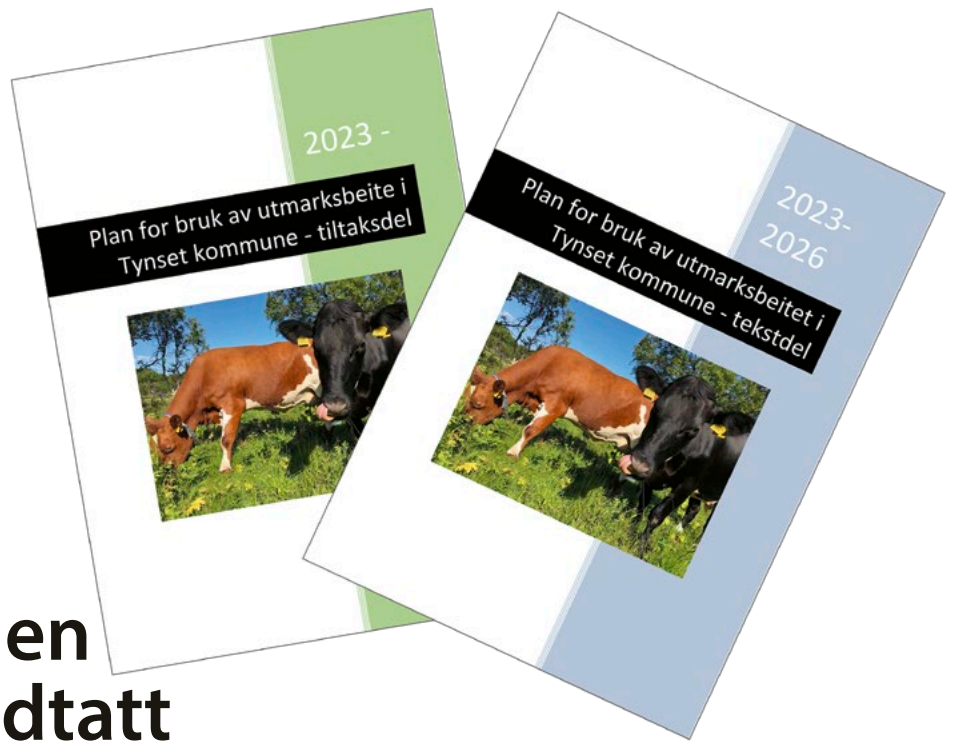

*Lupin (*Lupinus*) er en planteslekt i erteblomfamilien. Lupinslekta består av ettårige og flerårige urter og dessuten nokre buskar. Det er omtrent 200 arter i slekta, og elleve er registrert i norsk natur. Tre av de, hagelupin, sandlupin og jærlupin, er på fremmedartslista og vurdert til å utgjøre en høy til svært høy risiko for naturmangfoldet i Norge. Foto: Bengt Franson (CC BY-SA 3.0) Lupin*

Maleri, keramikk og fotobasert digital grafikk i Galleri Elgen

Torsdag 6. juli klokken 18.00 åpner Tynset Kunstlag dørene til Galleri Elgen og en spesielt spennende sommerutstilling med arbeider av de tre kunstnerne Bjørg Gransletten (maleri), Kristin Opem (keramikk) og Maria Natalie Skjeset (fotobasert digital grafikk). Naturen er kunstneres felles kilde til inspirasjon. Sommerutstillingen står fram til 12. august.

Beitebruksplanen for Tynset er vedtatt

Plan for bruk av utmarksbeitet i Tynset kommune ble vedtatt i kommunestyremøtet 20. april. I tillegg til en tekstdel ble det også vedtatt en plan for hvilke tiltak det blir viktig å iverksette i tida framover.

Mange av tiltakene går på viktige avklaringer for hvordan utmarksarealene i kommunen skal utnyttes, hvordan en skal forebygge tap av dyr på utmarksbeite, og hvordan en skal forebygge potensielle konflikter mellom ulike interessegrupper i utmarka.

Et siste viktig område i tiltaksdelen er hvordan en skal håndtere farlige gjerder i utmarka. I den forbindelse har enhet landbruk og miljø valgt å sette av en del av årets SMIL-pott til arbeid med å fjerne piggråd.

NYHET: SMIL-tilskudd til fjerning av piggråd

Det har siden 2010 vært forbud mot å sette opp nye piggrådgjerder i Norge. Det er likevel milevis med piggråd i våre kommuner, både i beiter, i skogen og på fjellet. Dersom gammelt piggrådgjerde er i orden er det foreløpig ikke noe forbud mot å ha slik gjerde på sin eiendom, men hvis er det til fare for vilt eller bufe skal det fjernes, jf. dyrevelferdsloven. Det er grunneier som er ansvarlig for det som finnes på sin eiendom, og at piggråd og farlige gjerder enten repareres eller fjernes. Mye av de gamle gjerdene er "arvegods" mange gjerne skulle vært foruten, og lange gjerdestrekninger er nedgrodde og vanskelige å fjerne.

Enhet landbruk og miljø for Alvdal og Tynset har avgjort at 50 000 kroner av årets SMIL-pott fram til 1. oktober forbeholdes tiltak som går på fjerning av piggråd i 2023. Det gis kr. 15/meter piggråd, og piggråden må leveres på godkjent mottak (eksempelvis FIAS). Som en prøveordning blir det satt en begrensning på maks. 400 meter gjerde pr. søknad.

Alle som eier en landbrukseiendom hvor det foregår jordbruksproduksjon er berettiget SMIL-tilskudd. For å søke om SMIL-tilskudd gå inn på Altinn: Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL). Ta bilde av traseen hvor piggråden skal fjernes, og legg ved kart over strekningen som skal ryddes. Søknadene vil bli behandlet fortløpende etter hvert som de kommer inn.

Tilskuddet utbetales etter anmodning, og ved framvisning av kvittering for at piggråden er levert.

Kommunen håper med dette å motivere mange til å ta tak i disse farlige dyrefellene, og at både to- og firbente på denne måten får en tryggere natur å ferdes i.

Åpningstider i sommer ved bibliotekene

Mandag, tirsdag og torsdag: Kl. 11.00 - 15.00
Onsdag: Kl. 11.00 - 17.00
Fredag: Kl. 11.00 - 13.00
Lørdag: Kl. 11.00 - 14.00

Meråpent bibliotek

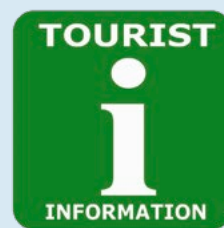
Åpent alle dager kl. 09.00 - 21.00

Har du ikke tilgang til meråpent?

Stikk innom oss i betjent åpningstid og oppgrader lånekortet ditt til et adgangskort.

Kvikne bygdebibliotek

Stengt i skolens ferier.

Turistinformasjon 20. juni til 20. august

Tynset sentrum

Mandag, tirsdag, torsdag og fredag: Kl. 10.00 - 15.00
Onsdag Kl. 10.00 - 17.00
Lørdag Kl. 11.00 - 14.00

På hverdager er turistinformasjonen på Servicetorget i Rådhuset.

På onsdager etter Servicetorgetes stengt tid (kl. 15.00 - 17.00) og lørdager (kl. 11.00 - 14.00) er turistinformasjonen på biblioteket.

Telefon Servicetorget: 62 48 50 00

Telefon biblioteket: 940 17 210

E-post: turistinfo@tynset.kommune.no

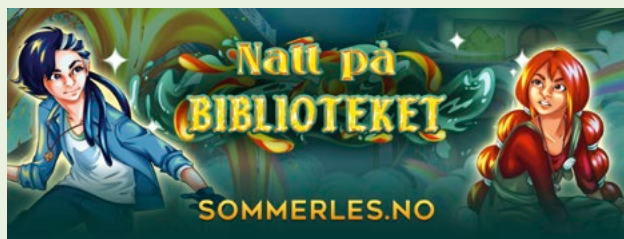
Kvikne

Åpent alle dager kl. 9.00-23.00.

Turistinformasjonen er på Kvikne Fjellhotell. Her selges det fiskekort. Nøkler til og informasjon om buene til Kvikne Fjellstyre får du også her.

Telefon: 929 89 780

E-post: post@kviknefjellhotell.no

Tynset bibliotek inviterer deg med på Norges kuleste sommerleskampanje!

Lag en brukerprofil på sommerles.no og les så mye du orker i løpet av sommerferien. Les bøker, få kule premier og les sommerlesfortellingen til Mari Moen Holsve! Tema i år er "Natt på biblioteket". Sjekk ut sommerles.no for mer informasjon eller spør på biblioteket.

Sommerles starter 1. juni og avsluttes 31. august. Alle som har deltatt på Sommerles i sommer er invitert til avslutningsfest i Storsalen 12. september.

Sommerjobb for ungdom

Etter gode og positive erfaringer fra 2021 og 2022, videreføres prosjekt Sommerjobb i 2023. Sommerjobb 2023 kan tilby 40 ungdommer i alderen 15-18 år sommerjobb med 3 ukers varighet. I tillegg vil mange ungdommer ha jobb som aktivitetsledere i sommeraktiviteter som vi tilbyr.

Dette skal gi ungdommene den første erfaringen i arbeidslivet. Dyktige ansatte i barnehager, skolefritidsordninger, helse- og omsorgstjenestene, teknisk, bibliotek, kulturkafeen, kino, renhold og servicetorget er klare til å ta imot ungdommene og vise kommunens mangfoldige arbeidsplasser fra innsiden.

Sommeraktiviteter for barn og unge

Det blir også gratis sommeraktiviteter for barn og unge. Stor takk til frivilligheten, lag og foreninger, som i samarbeid med kommunen arrangerer mange spennende og varierte tilbud. Du finner opplysninger på kommunens hjemmeside:

www.tynset.kommune.no/aktuelt/sommeraktiviteter-for-barn-og-unge.25570.aspx

Organiseringen og midler er fra tverretattlig samhandlingsprosjekt "Bedre samhandling for barn og unge". Sommerjobbene er i tillegg støttet av bevilgning fra kommunestyret.

Barnas verdensdag

Barnas verdensdag går av stabelen 16. september. Vi gleder oss til at Kulturhuset nok en gang skal fylles med den internasjonale kulturfestivalen!

Arrangementet er gratis og alle fra 0-100+ er hjertelig velkommen til en stor, felles feiring. Barnas verdensdager er en flergenerasjons møteplass, en feiring av det store fellesskapet og en mulighet til å bli bedre kjent med hverandre. Dette gjør vi ved å invitere til å oppleve kulturuttrykk og aktiviteter fra flere verdenshjørner gjennom blant annet verksteder, utstillinger, matmarked, forestillinger og konserter. Temaet for Barnas verdensdager 2023 er "Sommerfugler".

Tone Hulbækmo og Hans Fredrik Jacobsen står for regien på verdensscena gjennom dagen. Der blir det fine overraskelser fra både lokale og inviterte aktører, og vi lover at det blir noe for enhver smak.

Leve hele livet

"Leve hele livet"-reformen er en kvalitetsreform for eldre, med varighet i fire år fra 2019 til 2023. Fra 2024 vil den avløses av en ny reform "Bo trygt hjemme"-reformen.

Intensjonen med "Leve hele livet"-reformen er å bidra til:

- Flere gode leveår der eldre beholder god helse lenger, opplever at de har god livskvalitet, og at de i større grad mestrer eget liv, samtidig som de får den helsehjelpen de trenger når de har behov
- Pårørende som ikke blir utslitt og som kan ha en jevn innsats for sine nærmeste
- Ansatte som opplever at de har et godt arbeidsmiljø der de får brukt sin kompetanse og gjort en faglig god jobb

"Leve hele livet" har fem innsatsområder:

1. Et aldersvennlig Norge
2. Aktivitet og fellesskap
3. Mat og måltider
4. Helsehjelp
5. Sammenheng i tjenestene

Tynset kommune vedtok i kommunestyret i januar 2020 at reformen og stortingsmeldingen skulle tas med i videre forbedringsarbeid i kommunen. I Tynset kommune har vi opprettet ei arbeidsgruppe for "Leve hele livet" arbeidet, bestående av representanter fra befolkningen, Eldrerådet, Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne, Flerkulturelt råd og helse og omsorgstjenesten.

Vi ønsker å høre innbyggernes synspunkter, som vil gi oss nyttig informasjon i det videre arbeidet. I løpet av sommeren/høsten vil vi derfor gjennomføre en anonym spørreundersøkelse for et tilfeldig utvalgt av innbyggere over 60 år, og oppfordrer alle som mottar den om å svare.

Kulturkafeén

Kulturkafeén har sommeråpent. Åpningstidene var ikke klare da magasinet gikk til trykk.

Ordføreren har ordet

Jeg er glad du har valgt Tynset, men i høst er det nok et valg

Vi går mot sommer! Den skal forhåpentligvis nyttes til fulle innimellom arbeid av ulikt slag. Men like sikkert som at sommeren kommer med all slags vær, så går vi også mot en høst, en spennende høst, med kommune og fylkestingsvalg.

Foto : Ingrid Eide / Ingrafo

I Tynset har vi heldigvis mange engasjerte innbyggere som ønsker å bruke av tida si for å være med å påvirke lokalsamfunnet. Hele 9 lister blir det å velge mellom i årets valg.

Jeg skal selvfølgelig ikke mene noe om hvem som er den rette å stemme på, det må du selv finne ut av, men jeg håper at alle stemmeberettigede benytter anledningen til å bruke stemmeretten og stemme på det partiet/de personene man ønsker skal være med å styre kommunen de neste 4 årene.

Vi har en flott kommune å forvalte, en kommune vi kan være stolt av på mange måter. Vi har mangfold, spennende arbeidsplasser, flotte boområder, rikelig med fritidstilbud og aktiviteter, nærhet til flott natur, et regionsenter som er viktig for hele Nord Østerdal og masse flinke folk som legger ned rikelig med timers innsats for andre, i form av ulike dugnader.

Det å være kommunestyrerepresentant og bruke av sin tid på å ta ansvar, være med å ta valg og gjøre prioriteringer for kommunen kan også sees på som en dugnad. Noen må faktisk gjøre det! Det er mange som mener mye, men som ikke vil ta noen rolle. Det må vi selvsagt respektere, men jeg vil allikevel minne om at alle vi som bor i en kommune har et visst ansvar for at lokalsamfunnet i størst mulig grad blir slik som vi vil at det skal være. Og blir du med i politikken har du større mulighet for å få sakene i den retningen du ønsker. Dessuten er det nyttig i form av å bli kjent med kommunens arbeid og rolle, samt velferdsstaten Norge. Hvilket ansvar og hvilke lovpålagte oppgaver har kommunen og fylkeskommunen, og hva er Statsforvalterens rolle og arbeidsoppgaver. Hvem og hvordan styres og forvaltes våre nasjonale interesser. Hvor får kommunen pengene fra og hvilke penger kan benyttes til hva? Jeg er helt sikker på at en periode i kommunestyre gir hver og en viktig kunnskap og et godt grunnlag for å forstå, og dermed også et mye bedre grunnlag for å lykkes med å realisere egne interesser og satsinger i ettertid etter å ha tilegnet seg denne lærdommen.

Altså akkurat som all annen dugnad. Man gjør noe for andre, for fellesskapet, men det gir også mye tilbake til en selv. Husk det neste gang du blir spurt om å stå på en liste, eller husk at du selv kan melde deg inn i et parti i håp om å bli forespurt, eller fordi du bare ønsker å være en del av et partifellesskap.

Og sist men ikke minst, husk å respektere hver en politiker som ønsker å gjøre en jobb for fellesskapet, en jobb for deg og meg. De folkevalgte skal sammen med kommunen og fylket på best mulig måte forsøke å involvere innbyggerne slik at deres meninger blir hørt i debatten, men det er de som er valgt som til syvende og sist må ta avgjørelsene. Husk derfor før det ropes ut om andres udugelighet, at det kan være lurt å trekke pusten, og tenke seg om. Kanskje har de folkevalgte tilgang til noe nyttig informasjon i saken som jeg selv ikke har tilgang til, kanskje det er flere måter å løse oppdraget på? Kanskje er det ikke er så dumt likevel, selv om jeg kanskje ville ha løst det på en annen måte. Det er som regel flere veier frem til målet. Derfor bør vi heie på alle som sier ja til å gjøre noe for fellesskapet ved hver en anledning. Dere gjør en forskjell!

Ønsker dere alle en riktig god sommer og et godt valg når høsten kommer.

Hilsen fra ordfører Merete

Slik blir fasaden på den nye helsestasjonen

Klart for bygging!

Etter et års utsettelse er det nå klart for bygging av ny helsestasjon. Kontrakter er inngått med entreprenører og planlagt oppstart er i begynnelsen av juni.

Helsestasjonen skal bygges som en ny etasje over Smea (kulturverkstedet). Helsestasjonen vil bestå av ni kontorer, et møterom, garderobes og venterom/fellesarealer. Det vil bli bygget et nytt inngangsparti med glassfasade ved inngangen ved parkeringsplassen med trapp og heis opp til helsestasjonen i 3. etg. Byggeperioden er satt til et år, og det er planlagt innflytting i juni 2024.

Helsestasjonen vil få tak med solceller, som vil være med og minske energiforbruket i bygget. Beregnet produksjon på solcellene er omtrent 25 000 kWh.

Det er byggefirmaet Johan Kjellmark AS som har fått kontrakten på det bygningstekniske, og det vil være Støholen som skal gjennomføre byggingen. De andre firmaene som skal bidra med byggingen er Eltron, Tynset Varme og Sanitær og Energima. Vi er glade for å ha fått med oss lokale entreprenører, som kjenner Tynset og Rådhuset godt.

Byggingen vil medføre at vi får en byggeplass på baksiden av rådhuset og at inngangen fra parkeringsplassen vil bli stengt i perioder. Dette vil medføre at alle besøkende til rådhuset, kulturhuset og legesenteret må benytte inngangen fra torvet. Noe av parkeringsplassen vil sannsynligvis også bli brukt til riggplass, slik at antall parkeringsplasser vil kunne variere. Vi skal skilte og informere så godt vi klarer og håper på forståelse fra de besøkende.

HFU

- Helsestasjon For Ungdom

NÅR: Mandag kl. 14.30 - 16.30. Ingen timebestilling

HVOR: Kompetansesenteret, Aumliveien 4 C, Tynset

FOR HVEM: Ungdom og unge voksne i alderen 13-25 år

Du kan ta kontakt om:

- prevensjon, graviditet, kjønnssykdommer, underlivsplager
- søvnvansker, ernæring
- personlige problemer eller bekymringer knyttet til hjem, skole, kjæreste, eller venner
- stress, sorg, spiseproblemer, selvskading, smerter
- mobbing, skolefravær, lav selvfølelse - eller selvtillit, ensomhet, prestasjonsangst, konsentrasjonsvansker
- fysisk og psykisk vold, overgrep og voldtekt
- rusmidler, røyk/snus
- og annet

Hos oss treffer dere helsesykepleier. Det er også mulighet for å snakke med en turnuslege. Vi har taushetsplikt og journalplikt.

Helsesykepleier Gunhild Nordtun

Mobil: 913 13 271

*Teater UNG møtes til teaterworkshop på ulike lokasjoner i regionen seks helger i året.
Foto: Teater i Fjellregionen*

Teater - et internasjonalt språk

Høsten 2021 fikk Teater i Fjellregionen bevilget 50 000 kroner fra den fylkeskommunale tilskuddsordningen “Stimuleringsmidler til internasjonalt samarbeid i Innlandet”.

Hensikten med ordningen er å hjelpe organisasjoner i Innlandet i gang med internasjonale prosjekter, og til teatrets glede fungerte ordningen etter sitt formål. Sommeren 2023 skal Teater UNG i Fjellregionen på gruppeutveksling til Belgia.

Teater UNG i Fjellregionen er et regionalt, helgebasert teatertilbud for ungdommer i alderen 13-18 år. Ungdommene møtes på ulike lokasjoner i regionen, seks helger i året, og har teaterworkshop på dagtid med en profesjonell instruktør, og sosiale aktiviteter på kveldstid. Tilbudet er gratis, har medlemmer fra fem av de seks kommunene i Nord-Østerdal, og har fokus både på faglig og sosial vekst.

Tilskuddet vi fikk fra fylket (pålydende 50 000 kr) gjorde det mulig å avsette tid og midler til å arbeide med internasjonal søknad. Vi siktet oss inn på en tilskuddsordning gjennom Erasmus+ Ungdom (EU-midler) som heter “Gruppeutveksling”, fant en partner i ungdomsteaterorganisasjonen English Youth Theatre, Belgium, som holder til i Brussel, og satte i gang arbeidet. Midt i mai kom gladnyheten fra Erasmus+ Ungdom: “Dere får tilsagn”. Det er mye vi kunne fortalt om prosessen som har vært å arbeide frem mot tur, men for å fatte oss litt i korthet er noe å trekke frem at ungdommene på hver sin kant, gjennom en rekke workshoper, selv vært med å utforme prosjektet “From Bortistu to Brussels – A Theatrical Approach to Cultural Exchange”. Gjennom deres felles språk: teater, skal de to ungdomsgruppene bli bedre kjent

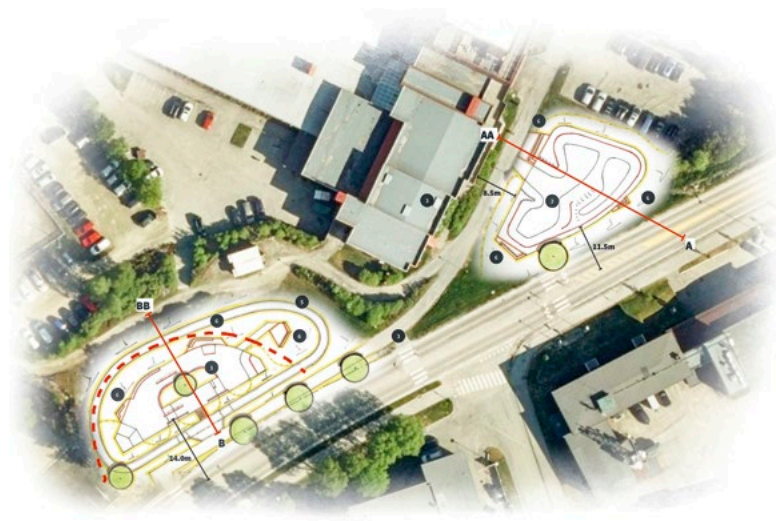
med hverandres (og egen) kultur, språk og skikker. Inkludering er en kjerneverdi for ungdommene i Teater UNG, en gruppe som til tross aldersspenn og ulike bakgrunner og interesser, er veldig sammensveiset. Inkludering er også en av grunn søylene i tilskuddsordningene i Erasmus+ Ungdom, så reisen vi nå skal begi oss ut på til sommeren handler i stor grad om nettopp det; I møte med en helt annen gruppe ungdommer skal vi dele erfaringer, oppnå forståelse og knytte bånd, på tvers av landegrensener og bakgrunn.

Nå blir det skatepark!

Den lenge omtalte og planlagte Aktivitetsparken, inneholdende en egen skatepark ved Rådhuset blir i løpet av sommer og høst endelig realisert.

– Det er viktig å informere om at vi er i gang. Dette har vært viktig for politikerne å få gjennomført, sa prosjektleder ved tekniske tjenester, Helle Sætre Urset, om planene på siste møte i De Unges Råd.

Det er imidlertid ikke bare tilbud til skaterne denne sentrumsnære aktivitetsparken skal inneholde. Dette skal være et område for alle innbyggere i Tynset kommune, fra de som bare ønsker å rusle en tur og sette seg ned i parken, ta med barnebarna for å hoppe trampoline til de om ønsker mere action med Pump-Track (område for sykling) og Bowl. Det første utkastet var ferdig for et år siden.

– Byggingen har blitt utsatt, da saken måtte opp i kommunestyret en ekstra gang på grunn av at vi ikke fikk inn like mye støtte til finansiering som vi håpet på, forteller Sætre Urset.

Kommunestyret vedtok i runde to å gjennomføre hele aktivitetsparken til et budsjett på 10 millioner. Det er mottatt støtte fra Sparebankstiftelsen, Tolga-Os Sparebank og Nord-Østerdal kraftlag. Det jobbes også med andre finansieringsmuligheter, som søknader om tippemidler. Det er Betongpark AS som prosjekterer aktivitetsparken.

– Alle detaljer er ikke helt på plass, men en skisse viser over hvordan det er tenkt, sier Sætre Urset.

Tynset museums- og historielag er 100 år!

Tynset museums- og historielag markerer sitt 100-års jubileum med sesongåpning og minimarkedsdag i Museumsparken lørdag 1. juli kl. 11.00-16.00. Her blir det aktiviteter for store og små i de fleste husene i parken.

Lekeaktivitet, omvisning i Okkupasjonsmuseet, foredrag i Lonåsstua ved Per Hvamstad, utstilling av husflidslaget i Motrøbygningen, er noe av aktivitetene som foregår denne dagen.

4 unge profesjonelle folkemusikere, Johanne Løkensgard Mjøse og Sigrid Stubsveen (fioliner), Bendik Quam (bukkehorn og lur) og Synnøve Brøndbo Plassen (sang), holder folkemusikkonsert fra kl. 13.

Museumsparken er åpen tirsdag til søndag kl. 11-16 i hele juli måned. Hver onsdag kl. 12 er det fortellerstund for barna, og samme dag kl. 11-15 er det salg av bakst og husflid.

Torsdagskveldene i åpningsmåneden arrangeres temakveld med ulike foredragsholdere. Først ut er Kirsten Frønes ved Nordøsterdalsmuseet. Torsdag 6. juli kl. 19 snakker hun om "Museumsparken i lys av det store nasjonsbyggingsprosjektet". Det er enkel servering i restauranten og muligheter for å nyte medbrakt mat.

Se øvrig fullt program på Tynset bygdemuseum - museumsparken - Musea i Nord-Østerdalen (www.museainordosterdalen.no).

Fra paneldebatten. Foto: TronTV

Folkemøte om strategi for kommunedelplan Tynset by

Onsdag 10. mai ble det arrangert et folke-/debattmøte i Nystua på Kulturhuset, der strategi for utvikling av Tynset by frem mot 2050 ble presentert.

Det er under arbeidet med kommunedelplanen kommet inn flere innspill knyttet til nye områder for bolig og næring. Basert på en konsekvensutredning av innkomne innspill er det gjort vurderinger, som danner et viktig grunnlag for fremtidig utvikling i sentrumsområdene. Nærings- og handelsanalyse for Tynset fra 2021 har også virket premissgivende for utviklingsstrategien som ble fremlagt. I strategien, som på mange måter danner grunnlaget for kommunedelplanens arealgrep og bestemmelser, legges det opp til:

- En mest mulig kompakt og sentrumsnær utvikling gjennom overordnet arealplanlegging
- Legge til rette for nye boliger og boligområder med tilknytning til eksisterende infrastruktur og i relativ nærhet til sentrum
- Samlokalisering av handels- og besøksbasert næring og bedrifter på sørsiden av brua, for å unngå utvikling som stykker opp sentrum og bidrar til mindre liv
- Bevaring av grønne områder fremfor oppstyking

Strategien som ble presentert syntes å falle i god jord blant de oppmøtte i Nystua, samtidig ble det trukket fram nye poenger som kan være bidragende i det pågående arbeidet med kommunedelplanen.

Det var et godt oppmøte og debattpanelet bestod av representanter for organisasjoner og bedrifter med tilknytning til Tynsetbyen. Kommunen var også godt representert gjennom talspersoner for ulike av-

delinger. Den siste timen av møtet var avsatt til spørsmål fra publikum, og det var mange gode spørsmål og problemstillinger som ble drøftet. Arbeidet med planen fortsetter.

Debattmøtet ble filmet av TronTV og direktesendt. Opptak er tilgjengelig på kommunens hjemmesider hvis man søker på Kommunedelplan for Tynset by og ser under "kunnskapsgrunnlag". Møtet kan også sees ved å skanne QR-koden med mobilen for å bli videresendt til videoopptak av møtet på Youtube.

Foto: TronTV

Bjarne Bokbjønns reise i barnehagene

Jeg heter Bjarne Bokbjønn og så dagens lys hjemme hos Ruth Elin i september i 2022. Det første jeg så da hun hadde sydd på øynene mine slik at jeg kunne se, var fullt av garn, strikkpinner, en kaffekopp og hun som hadde strikket meg.

Jeg ble med Ruth Elin på biblioteket og fikk hilse på de andre som jobber der og Torill fikset knapper – en rød og en blå – som jeg kunne få i buksa mi. Det var jammen fint, ellers hadde buksa ramlet av.

Jeg synes egentlig det var litt kjedelig å sitte på biblioteket hver dag. Litt lange og ensformige dager. Jeg liker å lese, det er så, men jeg ville ut og treffe barna. Det er jo barna som må bli lest for, og få oppleve gleden og spenningen som finnes i alle fortellingene. Så jeg hvisket i øret til Ruth Elin og lurte på om vi kunne besøke noen barn i barnehagene. Hun var ikke vanskelig å be. Så fra januar til mai har vi kjørt rundt i bilen hennes (jeg har fått sitte i framsetet sjøl om jeg egentlig er for liten), og nå har vi vært i alle barnehagene i kommunen. Noen barnehager har vi besøkt to ganger fordi det er så mange barn i noen av dem. Det er skikkelig kult å treffe så mange unger som vil leke og kose med meg. Og så vil de veldig gjerne høre på at Ruth Elin leser.

En gang fikk jeg være med i et lite teaterstykke og spilte rollen som bamsen som måtte ligge i senga når Ruth Elin skulle legge seg og sove. Der lå jeg sammen med dokka og lammet og sprellehesten og løven og mange andre. Det ble jammen så fullt så det ikke ble plass til Ruth Elin.

En annen gang fikk jeg sitte og se på når hun leste om lammet som klekket et egg. Og tenk at hun til og med har lest om tallet fem og om Krøll og Raute som ikke klarte å dele fem kanelboller på to! Men det løste seg, for kanelbollene kunne ruller ut til en lang slange og deles på midten.

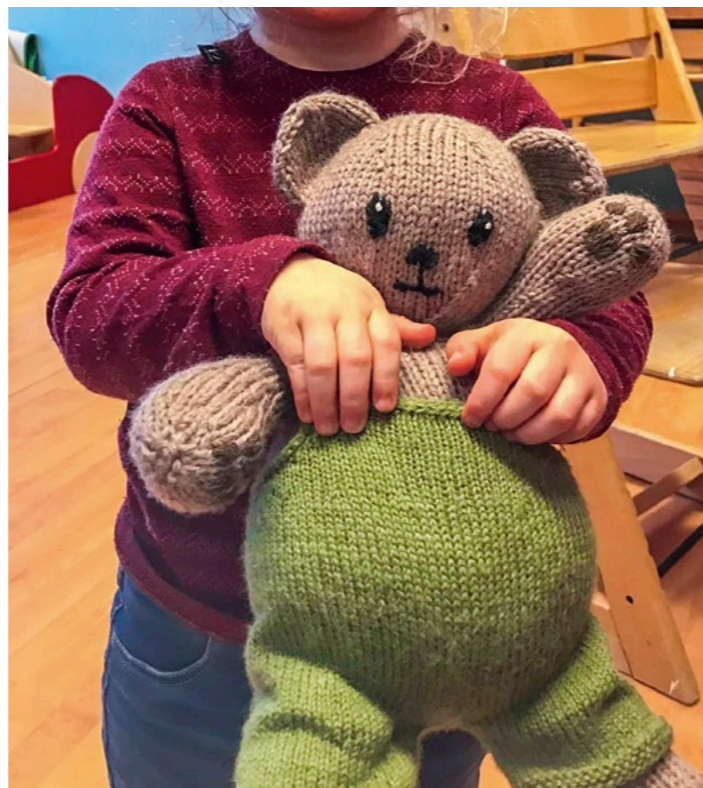
Dere skjønner sikkert at det ikke bare er meg som er med i bilen når vi er på tur, men mange rare saker og ting. I tillegg har hun med seg bøker som biblioteket låner ut til barnehagene slik at de har noe nytt og spennende å lese.

Til slutt vil jeg bare si at det er supersmart å lese bøker for barna. Når barna blir lest for, blir de gladere i å lese og leselysten øker. Til dere voksne som har barn hjemme: Les litt for barnet ditt hver dag!

*Gi dere sjøl og barnet en rolig og koselig opplevelse sammen!
Leseklem fra Bjarne Bokbjønn og ansatte på Tynset bibliotek.*

Hvorfor satser vi på dette?

Kultur- og kunnskapsdepartementet samarbeider i disse dager om å utarbeide en egen leselyststrategi. Målet er å få flere til å lese mer. Vi tror på den gode starten, og på å jobbe aktivt med litteraturformidling og språkbevissthet fra barna er helt små. Vi tror også sterkt på samarbeidet mellom biblioteket og barnehagene. Etter en idé fra Øvre Eiker, har vi derfor valgt å skaffe oss en bokbamse, og å bruke ressurser aktivt inn i et slikt samarbeid.

Illustrasjon til høyre: 10 gode grunner til å lese for barnet er gjengitt med tillatelse fra bokbamsen.no (Øvre Eiker kommune)

10 gode grunner til å lese for barnet

1. Det er rolig og koselig å bli lest for!
2. Når vi leser, øker vi ordforråd og språkforståelse hos barnet
3. Dere får en felles opplevelse
4. Bøker, fortellinger og eventyr er utmerket som utgangspunkt til samtale, dere får mer å snakke om
5. Språket blir bedre
6. Barnet lærer å lytte
7. Dere øker barnets forståelse for andre mennesker og levemåter
8. Barnet får økt selvforståelse ved å gjenkjenne seg selv og andre i bøkene
9. Høytlesning stimulerer fantasi, følelser, lek og drømmer hos barnet
10. Kunnskapen økes - barnet lærer mer

Leser du for barnet,
så blir barnet
gladere i å lese.
Du øker leselysten!

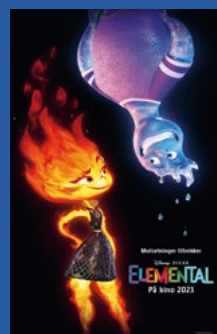
Karsten og Petra - Gullringen fra Atlantis
Premiere: 23. juni

No Hard Feelings
Premiere 23. juni

Ruby: Sjømonstret
Premiere: 30. juni

Elemental
Premiere 7. juli

Insidious: The Red Door
Premiere 7. juli

Mission: Impossible - Dead Reckoning Part One
Premiere 12. juli

Barbie
Premiere 21. juli

Oppenheimer
Premiere 21. juli

Teenage Mutant Ninja Turtles: Mutant Mayhem
Premiere 2. august

Talk to Me
Premiere 4. august

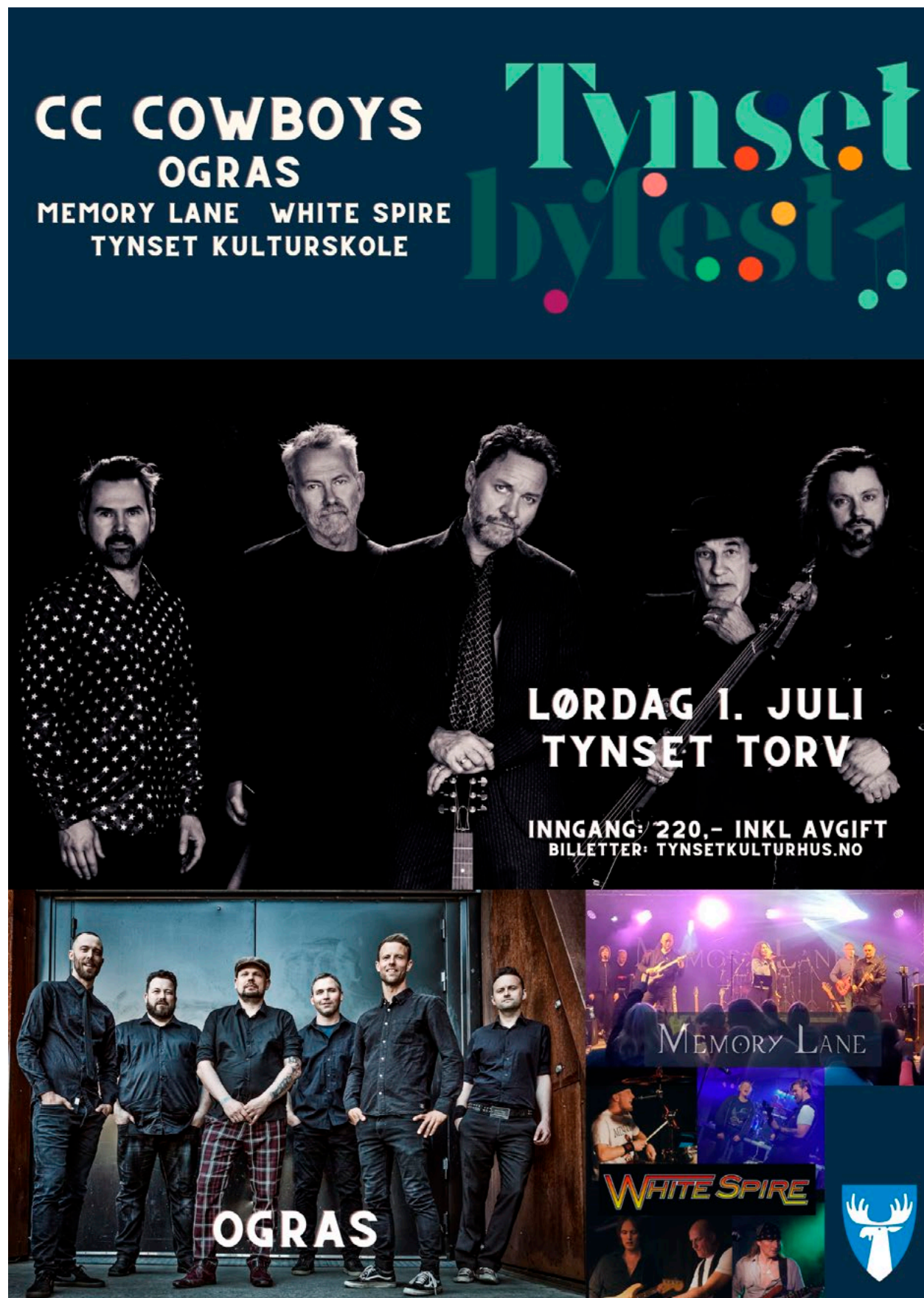
Gran Turismo
Premiere 11. august

The last voyage of the Demeter
Premiere 18. august

Se fullstendig program med forestillinger og priser på www.tynsetkino.no
Billettalget starter 1 time før forestilling
Telefon billettsalg: 62 48 52 03

Det tas forbehold om endringer

CC COWBOYS
OGRAS
MEMORY LANE **WHITE SPIRE**
TYNSET KULTURSKOLE

Tynset byfest

LØRDAG 1. JULI
TYNSET TORV

INNGANG: 220,- INKL AVGIFT
BILLETTER: TYNSETKULTURHUS.NO

OGRAS

MEMORY LANE

WHITE SPIRE

